

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Ганна ЛІХОНОСОВА
«29» серпня 2025 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Страховий менеджмент підприємств аерокосмічної галузі

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»

(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Силабус введено в дію з 01.09.2025 року

Харків – 2025 р.

Розробник: Гребенікова О.В., доцент каф., к.е.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 602)

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2025 р.

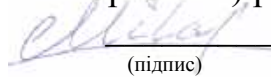
Завідувач кафедри к.е.н., доцент
(наукова ступінь та вчене звання)

(підпис)

Валентина ГАТИЛО
(ініціали та прізвище)

Представник здобувачів освіти:

Здобувач другого (магістерського) рівня ВО

(підпис)

Станіслав ГАЛАШКО
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Гребенікова Олена Володимирівна, к.е.н., доцент. З 2000 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- гроші та кредит;
- фінанси домогосподарств;
- інвестиційний аналіз;
- фінансова діяльність суб'єктів господарювання;
- управління інвестиційно-інноваційною діяльністю.

Напрями наукових досліджень: інвестиційна діяльність промислових підприємств, діагностика фінансового стану машинобудівних підприємств, управління інноваційним розвитком.

2. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти	Денна, заочна
Семестр	1
Мова викладання	Українська
Тип дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни: кредитів ЄКТС / кількість годин	Денна: 4 кредити ЄКТС / 120 годин (40 аудиторних, з яких: лекції – 24, практичні – 16; СРЗ – 80); Заочна: 4 кредити ЄКТС / 120 годин (6 аудиторних, з яких: лекції – 2, практичні – 4; СРЗ – 114)
Види навчальної діяльності	Лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача
Види контролю	Поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит)
Пререквізити	Початкові знання з фінансів, ризикології, фінансового аналізу, страхування, менеджменту
Кореквізити	Фінансовий менеджмент, Цифрові платформи управлінської діяльності
Постреквізити	Кваліфікаційна робота магістра

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни — сформувати систему знань з підготовки та реалізації управлінських рішень, що забезпечують раціональне формування й використання потенціалу страхових компаній і гармонізацію фінансових інтересів споживачів страхових послуг, власників і персоналу страхових компаній, посередників та держави.

Завдання вивчення дисципліни “Страховий менеджмент” такі: засвоїти теоретичні й організаційні основи страхового менеджменту, ознайомитись з системами його інформаційного забезпечення; вивчити сутність та методологічні основи управління ризиками, маркетинговою й фінансовою діяльністю та фінансовою надійністю страхової організації; навчитись оцінювати ризики й планувати страхову діяльність страховика, врегульовувати страхові претензії.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність: здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

Після опанування дисципліни здобувач освіти буде здатен:

- до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- мати навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні компетентності (СК)

Після опанування дисципліни здобувач освіти буде здатен:

- використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності;
- використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб’єктів господарювання;
- застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- застосовувати міждисциплінарні підходи при розв’язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

- враховувати особливості фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій, установ, що задіяні в аерокосмічній галузі та специфіку проведення досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування аерокосмічної галузі.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРН02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПРН08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПРН09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПРН12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПРН14. Вміти враховувати особливості фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій, установ, що задіяні в аерокосмічній галузі та специфіку проведення досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування аерокосмічної галузі

4 Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Теоретичні й організаційні засади та інформаційне забезпечення страхового менеджменту

Тема 1. Теоретичні й організаційні засади страхового менеджменту

Сутність страхового менеджменту. Поняття і принципи страхового менеджменту. Мета, завдання і функції страхового менеджменту. Правове забезпечення страхування. Управління процесом створення страхових організацій та ліцензування страхової діяльності.

- *Самостійна робота здобувачів:* Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Правове забезпечення страхування. Управління процесом створення страхових організацій та ліцензування страхової діяльності.

Тема 2. Управління діяльністю страхової організації

Організація та структура управління страховою компанією. Кадрове забезпечення й мотивація персоналу. Органи управління страховою компанією. Стратегічне управління страховою компанією. Бізнес-процеси страхової компанії.

- *Самостійна робота здобувачів:* Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Стратегічне управління страховою компанією. Бізнес-процеси страхової компанії.

Тема 3. Комунікації та інформаційне забезпечення страхового менеджменту

Комунікації в сучасній страховій організації: сутність, елементи й етапи комунікаційного процесу. Інформаційна система страхової компанії: підсистеми, об'єкти, функціональні задачі. Зовнішні та внутрішні джерела інформації. Місце і роль бухгалтерського й статистичного обліку в забезпеченні управління страховою організацією.

- *Самостійна робота здобувачів:* Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Інформаційна система страхової компанії: підсистеми, об'єкти, функціональні задачі. Зовнішні та внутрішні джерела інформації. Місце і роль бухгалтерського й статистичного обліку в забезпеченні управління страховою організацією.

Тема 4. Планування у страховій організації

Економічна сутність та етапи стратегічного і оперативного фінансового планування. Розроблення та фінансові складові системи планів страховика. Процес стратегічного планування в страховій компанії. Призначення, структура та порядок складання бізнес-плану страхової організації. Бюджетування в діяльності страхової організації.

- *Самостійна робота здобувачів:* Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Процес стратегічного планування в страховій компанії. Призначення, структура та порядок складання бізнес-плану страхової організації. Бюджетування в діяльності страхової організації.

Тема 5. Управління маркетинговою діяльністю у страховому бізнесі

Сутність і завдання страхового маркетингу. Служба маркетингу в страхових організаціях. Маркетингові дослідження: завдання, види, етапи. Розроблення та просування нових видів страхових продуктів. Управління рекламною діяльністю страхової компанії. Управління відносинами страховика зі страховими посередниками.

- *Самостійна робота здобувачів:* Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Управління рекламною діяльністю страхової компанії. Управління відносинами страховика зі страховими посередниками.

Модульний контроль 1.

Змістовий модуль 2. Управління страховою діяльністю підприємств аерокосмічній галузі.

Тема 6. Управління ризиками страхової діяльності.

Визначення поняття “менеджмент ризиків страхової діяльності”, його мета, зміст і процедури. Ознаки ризиків, що можуть бути застраховані, та етапи їх відбору. Основні методологічні підходи до розрахунків страхових тарифів. Організаційно-технічні та фінансово-договірні способи управління ризиками Повний цикл управління ризиками і особливості основних етапів його застосування.

- *Самостійна робота здобувачів:* Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Основні методологічні підходи до розрахунків страхових тарифів. Організаційно-технічні та фінансово-договірні способи управління ризиками Повний цикл управління ризиками і особливості основних етапів його застосування.

Тема 7. Управління фінансовою діяльністю страхової організації

Сутність та функції фінансового менеджменту страхової компанії. Управління капіталом страхової компанії. Види грошових потоків страховика. Склад доходів та витрат страхової компанії. Управління формуванням фінансового результату страховика. Особливості оподаткування страховиків. Управління платоспроможністю страховика.

- *Самостійна робота здобувачів:* Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Управління формуванням фінансового результату страховика. Особливості оподаткування страховиків. Управління платоспроможністю страховика.

Тема 8. Управління фінансовою надійністю страховика

Фінансова надійність страховика: методи її забезпечення. Склад, структура та процес формування страхових резервів. Управління інвестиційною діяльністю страховика.

- *Самостійна робота здобувачів:* Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Управління інвестиційною діяльністю страховика.

Тема 9. Особливості страхового менеджменту на підприємствах аерокосмічної галузі.

Значення страхового менеджменту у системі управління ризиками підприємства. Важливість страхового менеджменту для аерокосмічної галузі. Специфіка ризиків у аерокосмічній галузі. Технічні ризики (аварії літальних апаратів,

поломки обладнання). Виробничі ризики (збої в роботі конструкторських бюро, технологічні відхилення). Фінансові та інвестиційні ризики (довгострокові проекти, залежність від державних замовлень). Репутаційні та екологічні ризики. Класифікація страхових продуктів для підприємств галузі. Майнове страхування (обладнання, цехів, складів). Страхування авіаційної та космічної техніки. Страхування відповідальності (перед замовниками, партнерами, державою). Персональне страхування (для працівників високого ризику). Методи та інструменти страхового менеджменту. Оцінка ймовірності настання страхових випадків. Розрахунок страхових тарифів. Використання перестрахування у міжнародних компаніях. Управління страховими резервами підприємства. Міжнародна практика страхування в аерокосмічній сфері. Приклади страхування запусків супутників та ракет. Досвід авіабудівних компаній (Boeing, Airbus). Участь міжнародних страхових і перестрахових компаній (Lloyd's, Munich Re).

- *Самостійна робота здобувачів:* Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Методи та інструменти страхового менеджменту. Оцінка ймовірності настання страхових випадків. Розрахунок страхових тарифів. Використання перестрахування у міжнародних компаніях. Управління страховими резервами підприємства. Міжнародна практика страхування в аерокосмічній сфері.

Тема 10. Українська специфіка страхового менеджменту в аерокосмічній галузі.

Стан і проблеми розвитку авіа- та космічних підприємств (АНТК ім. Антонова, «Південмаш»). Роль держави у страхуванні високотехнологічних ризиків. Взаємодія зі страховими компаніями України. Тенденції та виклики страхового менеджменту в аерокосмічній галузі. Зростання вартості страхових полісів унаслідок високих ризиків. Використання інновацій у страхуванні (Big Data, штучний інтелект для оцінки ризиків). Необхідність міжнародної співпраці у перестрахуванні. Перспективи розвитку страхового менеджменту. Впровадження сучасних стандартів ризик-менеджменту. Розширення ринку страхових послуг для аерокосмічних підприємств України. Інтеграція у світовий ринок страхування космічної та авіаційної техніки.

- *Самостійна робота здобувачів:* Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Використання інновацій у страхуванні (Big Data, штучний інтелект для оцінки ризиків). Необхідність міжнародної співпраці у перестрахуванні. Перспективи розвитку страхового менеджменту. Впровадження сучасних стандартів ризик-менеджменту. Розширення ринку страхових послуг для аерокосмічних підприємств України. Інтеграція у світовий ринок страхування космічної та авіаційної техніки.

Модульний контроль 2.

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання – це різновид самостійної роботи, яка визначається як навчальна діяльність студента, спрямована на вивчення і оволодіння матеріалом навчальної дисципліни без участі викладача. Характерними ознаками цього є наявність завдання і цільової установки на його виконання.

Індивідуальне завдання виконується самостійно при консультуванні викладачем протягом вивчення навчальної дисципліни відповідно до графіка навчального процесу. На виконання індивідуального завдання відводиться 10 годин самостійної роботи здобувача.

Індивідуальне завдання (ІНДЗ) необхідне для систематизації, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань з дисципліни «Страховий менеджмент підприємств аерокосмічної галузі». ІНДЗ дозволяє студентам опанувати необхідні практичні навички при вирішенні конкретних практичних завдань, розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методикою ведення наукових досліджень, пов'язаних з темою ІНДЗ.

Індивідуальне завдання: контрольна робота на тему «Особливості страхового менеджменту на підприємствах аерокосмічної галузі».

6. Методи навчання

При викладанні дисципліни «Страховий менеджмент підприємств аерокосмічної галузі» передбачено застосування активних та інтерактивних методів навчання – проблемних та міні лекцій, практичних занять у активній формі, тестування, розв'язання ситуаційних та практичних завдань, ділові ігри.

Лекції, практичні заняття, самостійна робота з навчальною та довідковою літературою, самостійне виконання індивідуального завдання, консультації. За рядом тем лекційного матеріалу передбачено використання мультимедійного обладнання у вигляді тематичних відеороликів, які розкривають суть окремих тем даної дисципліни.

Контроль знань виконується за принципами кредитно-модульної системи і складається з поточного, модульного та підсумкового.

За змістовними модулями 1 – 2 передбачено проведення вибіркового опитування на практичних заняттях, модульний контроль, захист індивідуального завдання.

Підсумковий контроль полягає у проведенні письмового іспиту.

7. Методи контролю

За змістовними модулями 1 – 2 передбачено проведення вибіркового опитування на практичних заняттях, модульний контроль, захист індивідуального завдання.

Підсумковий контроль полягає у проведенні письмового іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на практичних заняттях	0...4	4	0...16
Модульний контроль	0...25	1	10...25
Змістовний модуль 2			
Робота на практичних заняттях	0...4	4	0...16
Модульний контроль	0...25	1	10...25
Індивідуальне завдання	0...18	1	10...18
Усього за семестр			30...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних і двох практичних завдань. максимальну кількість балів за кожне питання 25 балів, загальна сума – 100 балів.

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки: вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання. Самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань.

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки: може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності, за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбаченої програмою.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Захистити всі індивідуальні завдання та здати тестування. Знати основні поняття навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Мати елементарні навички виконання завдань.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, захистити всі індивідуальні завдання, виконати всі КР, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Вміти формулювати висновки, застосовуючи теоретичні знання на практиці. Самостійно виконувати практичні завдання, передбачені програмою.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та вміти застосовувати їх. Робити аргументовані висновки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених перед ним завдань, а також виконувати завдання, не передбачені навчальною програмою.

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувачі освіти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, повинні протягом тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені заняття мають бути відпрацьовані на найближчій консультації протягом тижня після їх пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання пропущених занять шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Дотримання вимог академічної доброчесності здобувачами освіти під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи здобувачів освіти будуть їх оригінальними дослідженнями або міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату чи обману. У разі виконання індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту під час перевірки на плагіат, есе – 70 %.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та ін-

шими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

1. Страховий менеджмент [Текст]: навч. посіб. / Н. О. Бондар, Ю. Ю. Діденко, М. С. Татар, В. А. Фурсова. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є.Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2016. – 156 с. – Режим доступу: http://library.khai.edu/library/fulltexts/metod/Bondar_Strahovuy_Menedgment.pdf
2. Діденко Ю.Ю., Шевердін М.А. Страхування : навч. посіб. до самост. роботи / Ю. Ю. Діденко, М. А. Шевердін. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Хар. авіац. ін-т», 2008. – 45 с. – Режим доступу: <http://library.khai.edu/library/fulltexts/m2008/Strahuvannja.pdf>
3. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Страховий менеджмент підприємств аерокосмічної галузі» освітньо-професійної програми початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти спеціальностей D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок/Гребенікова О. В., Дем'яненко О.С. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2025. – 25 с.
4. Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням: <https://mentor.khai.edu/user/index.php?id=9930>

11. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про страхування» від 7 березня 1996 р. № 86/96 зі змінами.
2. Опальчук Р. М. Страховий менеджмент : навчальний посібник / Р. М. Опальчук. - К. : ЦП "Компринт", 2023. – 251 с.
3. Страховий менеджмент: підручник / Ю.В. Алескерова, І.Ю. Салькова, Л.І. Федоришина. Вінниця: ВНАУ, 2019. – 295 с.
4. Васильєва Т., Козьменко С., Козьменко О. Нові вектори розвитку страхового ринку України: монографія. Суми: Університетська книга, 2022. 315 с.
5. Страховий менеджмент: підручник / [С. С. Осадець, О. В. Мурашко, В. М. Фурман та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. С. С. Осадця. – К.: КНЕУ, 2011. – 333 с.
6. Сокиринська, І. Г. Страховий менеджмент. Навчальний посібник / І. Г. Сокиринська, Т. О. Журавльова, І. Г. Аберніхіна. – Дніпропетровськ: Пороги, 2016. – 300 с.
7. Васильєва Т. Нові вектори розвитку страхового ринку України: монографія./ Т. Васильєва, С. Козьменко, О. Козьменко – Суми: Університетська книга, 2022. – 315 с.
8. Плиса, В. Й. Страховий менеджмент [Текст]: навч. посіб. / В. Й. Плиса. –

Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 378 с.

9. Страховий менеджмент [Текст]: навч посіб / П. О. Куцик, Т. Г. Васильців, В. М. Сороківський, М. В. Сороківська. - Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2015. – 244 с.

10. Фурса, А. В. Страховий менеджмент [Текст]: навч. посіб. / А. В. Фурса. – К.: ЦП “Компринт”, 2015. – 176 с.

Допоміжна

1. Вовчак О. Д. Страхування: навчальний посібник. 3-тє видання, стереотипне. – Львів: «Новий Світ-2000», 2006. – 480 с.

2. Говорушко, Т. А. Управління фінансовою діяльністю страхової компанії з метою забезпечення її ефективного розвитку [Текст]: монографія / Т. А. Говорушко, В. М. Стецюк, О. Ю. Толстенко. – К.: Центр навч. літ., 2012. – 168 с.

3. Стратегічне управління страховою компанією [Текст]: монографія / В. М. Фурман, О. Ф. Філонюк, М. П. Ніколенко та ін.; наук. ред. та ред. кол. авт. др екон. наук В. М. Фурман. - К.: КНЕУ, 2008. – 440 с.

4. Страховий менеджмент [Текст]: консп. лекцій для студ. спец. 8.03050801 «Фінанси і кредит» для всіх форм навчання / В. І. Павлов, К. В. Павлов, І. В. Сverdлюк. - Рівне: НУВГП, 2014. – 102 с.

5. Яворська, Т. В. Державне регулювання страхового підприємництва в Україні [Текст]: монографія / Т. В. Яворська. – Л.: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 420 с.

13 Інформаційні ресурси

1. Ліга страховиків України www.uainsur.com
2. Все о страховании www.forinsurer.com
3. Законодавство України: сайт Верховної Ради- www.rada.gov.ua
4. Державна казначейська служба України <http://www.treasury.gov.ua>
5. Лігазакон <http://www.ligazakon.ua>
6. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua>
7. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
8. Національний банк України <http://www.nbu.gov.ua>
9. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>